

GK 23
7/16144

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3737
Konu : Soru Önergeleri

22 Kasım 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.10.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25222 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/16124, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'ya ait 7/16125, Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir AKCAN'a ait 7/16126, 7/16138, Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/16127, Isparta Milletvekili Süleyman Nevzat KORKMAZ'a ait 7/16128, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ'ye ait 7/16129, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/16130, 7/16133, 7/16136, İstanbul Milletvekili Atıla KAYA'ya ait 7/16131, Edirne Milletvekili Bilgin PAÇARIZ'a ait 7/16132, Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'a ait 7/16134, Batman Milletvekili Bengi YILDIZ'a ait 7/16135, İstanbul Milletvekili Ahmet TAN'a ait 7/16137, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/16139, 7/16142, 7/16150, 7/16151, 7/16152, 7/16153, 7/16154, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/16140, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/16141, 7/16148, Balıkesir Milletvekili Hüseyin PAZARCI'ya ait 7/16143, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/16144, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/16145, 7/16146, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/16147 ve Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/16149 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/16124, 7/16125, 7/16126, 7/16138, (8 sayfa)
2. Görüş 7/16127, 7/16128, 7/16129, 7/16130, 7/16133, 7/16136 (10 sayfa)
3. Görüş 7/16131, 7/16132, 7/16134, 7/16135, 7/16137 (12 sayfa)
4. Görüş 7/16139, 7/16142, 7/16150, 7/16151, 7/16152, 7/16153, 7/16154 (13 sayfa)
5. Görüş 7/16140, 7/16141, 7/16148, 7/16143, 7/16144 (10 sayfa)
6. Görüş 7/16145, 7/16146, 7/16147, 7/16149 (7 sayfa)

GK 23
7/16144

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3737
Konu : Soru Önergeleri

22 Kasım 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05.10.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25222 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/16124, Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'ya ait 7/16125, Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir AKCAN'a ait 7/16126, 7/16138, Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/16127, Isparta Milletvekili Süleyman Nevzat KORKMAZ'a ait 7/16128, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ'ye ait 7/16129, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/16130, 7/16133, 7/16136, İstanbul Milletvekili Atila KAYA'ya ait 7/16131, Edirne Milletvekili Bilgin PAÇARIZ'a ait 7/16132, Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'a ait 7/16134, Batman Milletvekili Bengi YILDIZ'a ait 7/16135, İstanbul Milletvekili Ahmet TAN'a ait 7/16137, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/16139, 7/16142, 7/16150, 7/16151, 7/16152, 7/16153, 7/16154, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/16140, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/16141, 7/16148, Balıkesir Milletvekili Hüseyin PAZARCI'ya ait 7/16143, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/16144, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/16145, 7/16146, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/16147 ve Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/16149 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/16124, 7/16125, 7/16126, 7/16138, (8 sayfa)
2. Görüş 7/16127, 7/16128, 7/16129, 7/16130, 7/16133, 7/16136 (10 sayfa)
3. Görüş 7/16131, 7/16132, 7/16134, 7/16135, 7/16137 (12 sayfa)
4. Görüş 7/16139, 7/16142, 7/16150, 7/16151, 7/16152, 7/16153, 7/16154 (13 sayfa)
5. Görüş 7/16140, 7/16141, 7/16148, 7/16143, 7/16144 (10 sayfa)
6. Görüş 7/16145, 7/16146, 7/16147, 7/16149 (7 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Selçuk AYHAN
İzmir Milletvekili
:7/16144

Esas No

1990'lı yılların sonunda ülkemizin gündemine giren GDO'lu ürünler, insan sağlığı açısından taşıdığı riskler nedeniyle ciddi tartışmalara neden olmuştur. Konuyla ilgili yapılan son tartışmalar ise GDO'lu ürünlerle ilgili yasal düzenlemeler üzerine odaklanmıştır.

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ile ilgili olarak son bir yılda; 1 yasa, 3 yönetmelik ve 3 yönetmelik değişikliği yapılarak Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Yapılan bu değişikliklerle "**Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmelik**" adeta yap-boz tahtasına haline getirilmiştir.

Biyogüvenlik Yasası çıkartılmadan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından çıkartılan yönetmelik, önce Danıştay tarafından yürürlüğü durduruldu. Bakanlığın itirazı üzerine yeniden yürürlüğe girdi. Yönetmelik daha bir yıl dolmadan 4.kez değiştirildi. Bu yönetmelik ve uygulamalar hükümetin iddia ettiğinin tam tersine ülkemizin GDO'lu ürünlere kapıları sonuna kadar açtığını göstermektedir.

GDO ürünlerle ilgili yapılan yasal düzenlemeler arasında yer alan ve tartışmalara neden olan diğer bir konuya, GDO'lu ürünlerin ithalatı, izin verilmesi ve diğer pek çok konuda adeta tek yetkili organ olan Biyogüvenlik Kurulu'na ilişkin düzenlemedir. Bu düzenlemeye göre GDO'lu ürünlerin ithalatına izin verecek olan Biyogüvenlik Kurulu, 9 üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerden 4'ü Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından, ikisi Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından, birer üye ise Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından atanacaktır. Kurul Başkanı ise Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından belirlenecektir. Özerk ve bağımsız olacağı ifade edilen bu önemli kurula, kendi başkanını dahi seçme yetkisi verilmemesi düşündürücüdür.

Halen yürürlükte olan 26 Ekim 2009 tarihli Yönetmelik kapsamında Biyogüvenlik Kurulu'nun işlevini, Bilimsel Komite yürütmektedir. Söz konusu düzenlemede yer alan bir başka önemli noktaysa Biyogüvenlik Kurulu çalışmaya başladıktan sonra gelen başvuruları değerlendirmek üzere 11 üyeden oluşacak komitelerdir. Bu komitelerin Biyogüvenlik Kurulu'na bağlı olarak çalışacağı, TÜBİTAK, üniversiteler ve araştırma enstitülerinde görev alan uzmanlardan meydana geleceği ifade edilmektedir. Bu komitelerde görev alacak üyeler ve uzman listelerinin bugüne kadar kamuoyuna açıklanmaması, AKP'nin kadrolaşma çabaları da dikkate alındığında ciddi eleştirilere neden olmaktadır. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) İnsan sağlığı açısından taşıdığı riskler ortadayken, Hükümetin GDO'lu ürünlerin ithalatı konusundaki ısrarının gerekçesi nedir?

SORU 2) Konuyla ilgili yasal düzenlemeler tamamlanmadan, yönetmeliklerin alel acele çıkartılmasının gerekçesi nedir? Yapılan bu düzenlemelerle hangi çevrelere çıkar sağlanmıştır?

SORU 3) 2009-2010 yılında ithal edilen GDO'lu ürün miktarı nedir? Hangi ülkelerden ithal edilmiştir? Bu ithalat karşılığında ne kadar döviz ödenmiştir?

SORU 4) Bir zamanlar dünyanın önemli tarım ülkelerinden biri olan Türkiye'nin, tarımda giderek dışa bağımlı hale getirilmesinin nedenleri nelerdir? Bu durumun düzeltilmesi için alınan somut ve kalıcı önlemler nelerdir?

SORU 5) 2005-2010 yılları arasında organik tarımın gelişmesi için ayrılan kaynak miktarı nedir? Organik tarımın, toplam tarım içerisindeki payı nedir? AB ülkelerinde bu oran nedir?

SORU 6) Biyogüvenlik Kurulu'nda tarım ve gıda ile ilgili odalardan ve diğer sivil toplum örgütlerinden üye bulundurulmamasının nedeni nedir? İnsan sağlığını ve toplumun her kesimini doğrudan ilgilendiren bu tür bir komisyonda, konuyla ilgili sivil toplum örgütü

temsilcilerinin bulunmaması doğru kabul edilebilir mi? Bu konuda yeni bir düzenleme yapılacak mıdır?

SORU 7) Biyogüvenlik Kurulu'na bağlı olarak çalışacağı, TÜBİTAK, üniversiteler ve araştırma enstitülerinde görev alan uzmanlardan meydana gelecek komitelerin üyeleri ve uzman listelerinin kamuoyuna açıklanmamasının nedeni, AKP'nin kadrolaşma konusunda yürüttüğü çalışmalardan mı kaynaklanmaktadır? İnsan sağlığı açısından büyük önem taşıyan kurul ve komitelere partizanca atama yapılması doğru mudur?

SORU 8) Ülkemizde kanser vakalarının her geçen yıl hızla artmasında GDO'lu ürünlerin payı nedir? GDO'lu ürünler nedeniyle bu hastalığa yakalanan ve yaşamını yitirenlerin vatandaşlarımızın sorumlusu kim olacaktır?

SORU 9) GDO'lu ürünlerle halkımızın zehirlendiği iddiası doğru mudur?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9) Biyogüvenlik Kanunu kapsamında, ülkemizde GDO'lu ürün yetiştirmek yasaklanmış olup yurt dışından ülkemize ithal edilmek istenen GDO'lu ürünlerin ülkemize girişinde ise, tüm dünyada ve Avrupa Birliği'nde bilimsel olarak risk değerlendirmesi yapılarak; insan sağlığı, bitki sağlığı, hayvan refahı ve çevrenin korunması açısından herhangi bir risk içermeyen genler ve ürünlerinin ithalatına izin verilmektedir.

26.10.2009 tarih ve 27388 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren, "Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmelik" ile Biyogüvenlik Kanunu yürürlüğe girinceye kadar GDO ve ürünleri ile GDO taşıma riski bulunan ürünlerin kontrol ve denetim sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır.

Bakanlığımızca 1997 yılından itibaren uygulanmakta olan genel bütçe kaynaklı Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında organik bitkisel, hayvansal ve su ürünleri konusunda araştırma, geliştirme, eğitim ve yayım çalışmaları yapılmaktadır. Söz konusu projenin 2005-2010 yıllarındaki bütçesi 10.250.000 TL'dir. 2005-2009 yılları arasında organik tarım için toplam 14.589.428 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Biyogüvenlik Kanunu ve öncesinde çıkartılan yönetmelikle getirilen en önemli kural, genetiği değiştirilmiş ürünlerin bilimsel risk değerlendirilmelerinin yapılmasıdır. Kanunla birlikte bilimsel risk değerlendirme yanında sosyo-ekonomik değerlendirme yapılması da zorunlu hale gelmiştir.

Biyogüvenlik Kurulu Başkanlığına Üniversiteden, raportörlüklerden birisine de Meslek Kuruluşları adına Gıda Mühendisleri Birliğinden temsilci getirilmiştir. Meslek kuruluşlarının ve üniversitelerin temsili Kanun ile garanti altına alınmış ve uygulamada da, meslek kuruluşları ve üniversitelerin temsilcileri etkin görevlere getirilmiştir.

Biyogüvenlik Kuruluna bağlı olarak oluşturulacak Bilimsel Komiteyi teşkil edecek uzmanlar listesi için başvurular herkese açık olup, süre kısıtlaması olmaksızın www.tbddm.gov.tr adresinden yapılabilmektedir. Konu ile ilgili olan kurum ve kuruluşlar bilgilendirilmiş olup, Bilimsel Komitelere seçilecek olanlar, uzmanlık konularına göre seçilecektir.

Tarım ürünleri ihracatımız 2009 yılında 2002 yılına göre % 180 artış göstermiştir. Bu dönem aralığında tarım ve gıda ürünleri ihracatında 1.480 farklı tarım ve gıda ürününün 161 ülkeye ihracatı yapılırken, şimdi 1.530 farklı tarım ve gıda ürününü 177 ülkeye ihraç eder konuma gelinmiştir.

Tarım ürünleri dış ticaretinde ihracatının ithalatı karşılama oranı 2002 yılında % 101,4 iken bu oran 2009 yılında % 116, 2 seviyesine yükselmiştir.